

Likvagnen i Hille

Många äldre Hillebor minns säkert när liktransporterna i Hille skedde med en hästdragen likvagn.

I en uppsats i etnologi skriven 1979 av Håkan Englund sägs det att Bonden N. E. Lundkvist i Varva, i början på 1900-talet hade en likvagn som senare köptes av Lars Hillbom i Varva. När Hillbom 1917 sålde sitt hemman till Persbacka slutade den vagnen att användas. I Hillebyn hade bröderna Per och Johan Elving samtidigt med Hillbom kört med en vagn, men den var inte i så bra skick, varför de köpte en vagn från Gävle.

Den vagnen hade tidigare ägts av en åkare i Gävle, Teodor Andersson, kallad "Jäst - Anders". Det är väl sannolikt att det är denna vagn som sedan mitten av 1940-talet förvarats i kyrkstallarna vid Hille Kyrka, och som en fredag i september flyttades till Hille hembygdsgård. Den hade då städats och tvättats.

Vagnen som när den användes oftast drogs av två hästar, drogs den här gången av en minitraktor längs cykelbanan från kyrkstallarna till utfarten på gamla E-fyrn och därifrån till hembygdsgården. På kuskbocken satt Kjell Nyström tidsenligt klädd i svart långrock och hög hatt. En mindre bilkö samlades när ekipaget kom ut på stora vägen, men färden gick lugnt och bra.

Vagnen står nu uppställd i vagnslidret vid hembygdsgården där även seldonen är upphängda. De till seldonen hörande huvudlagen är försedda med skygglappar. Vagnen försågs vintertid med kälkmedar som monterades på hjulen men dessa medar finns tyvärr ej i behåll.

Även om bröderna Per och Johan Elving i början på 1920-talet drev "rörelsen" tillsammans så är det sannolikt att Per efter några år blev ensam ägare. Sonen Evert fortsatte liktransporterna och i början på 1940-talet var det ofta Everts son Lage Elving som satt på kuskbocken. En hämtning av lik i Säljemar eller Iggön kunde ta en hel dag, men under de sista åren som vagnen användes skedde de flesta hämtningarna från ålderdomshemmet.

Uppgiftslämnare till Håkan Englunds uppsats var: Allan Elfving och Ruben Östberg.

OW

Likvagnen utanför Per-Lars gården

[Hillebygden, Nr. 2, 2000]